

מחזור תשס"ג
 חלק א'
 עמ' 221

מחזור תשס"ג
 חלק א'
 עמ' 221

הקדוש הרב יעקב ישכר דוב בינדר הי"ד

קוים לדמותו של אבינו הקדוש יעקב ישכר דוב בינדר הי"ד

אבא נולד לאביו הרה"ח ר' אברהם יודא בינדר זצ"ל בשוב קרית אתא בשנת תשי"ג. נקרא מלבד השם יעקב גם בשם הק' ישכר דוב ע"ש ולזכרו של כ"ק מרן האדמו"ר מהרי"ד מבעלזא זי"ע.

התחנך בת"ת המקומי ועבר ללמוד בימי נערותו בישיבת מהרי"ט סאטמר בבני-ברק. לאחר מכן עבר בימי בחרותו ללמוד בישיבת טשעבין המעטירה בירושלים, שם זכה להיות ממצוייני הישיבה ומטובי הבחורים שזכו לקירבה יתירה אצל ראש הישיבה הרה"ג ר' ברוך שמעון שניאורסון זצ"ל.

הסתופף בצילו של מרן האדמו"ר מגור "הבית ישראל" זי"ע וזכה לקירבה מיוחדת מאוד, היה קשור אל מרן ה"בית ישראל" בכל נימי נפשו וכל ימי חייו היה מספר על הנהגותיו, עד שילדיו שלא הכירו את ה"בית ישראל" הרגישו כי מכירים הם אותו מסיפוריו כאילו חיו בתקופתו. זכותו תגן עלינו.

בפרקי אבות פ"ג ט' נאמר "כל שמעשיו מרובים מחוכמתו למה הוא דומה לאילן שענפיו מועטין ושורשיו מרובים שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזות אתו ממקומו".

ובמשנה נוספת פ"ו א' נאמר "כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה... ומכשרתו להיות צדיק וחסיד וישר... ומפרש בעל "התפארת ישראל" את המילים צדיק - בינו למקום, חסיד - בינו לחברו, ישר - בינו לעצמו.

מתוך משניות אלו נוכל לתאר ולו במקצת את דמותו של ראש משפחתנו הי"ד.

צדיק – בינו למקום – יראת־שמים אמיתית היתה טבועה בו. כל רוח זרה לא יכלה להזיזו מעקרונותיו. לא ויתר לעצמו בכל הקשור לדברים שבינו למקום. כל בוקר היה קם לעבודת הבורא באשמורת, גם כששכב לישון מאוחר לא התעצל והשכים קום כהרגלו. השתדל תמיד להיות מראשוני "העשרה ראשונים" המקדימים ובאים לשפוך צקון לחשם לבורא ית"ש. עבודה שבלב זוהי תפילה. ותפילתו נאמרה בדביקות עילאית ובהשתפכות הנפש.

חסיד – בינו לחברו – אבא היה סמל ודוגמא למכיריו ומיודעיו. היה אהוב על כל שכבות הציבור, אם היו אלה שכניו לספסלי בית־המדרש או סתם אנשים איתם בא במגע בעבודתו או באקראי בעלמא. ניחן היה בחכמת־חיים נדירה בשילוב של בינה עם עשיה, ומשום כך אנשים נהנים היו לבקש ממנו עיצה ותושיה.

אהב לעזור ועשה זאת מכל הלב ותמיד בחיוך. ירד לנבכי הלב של שבורים ונדכאים, כאב את כאבם ושמח בשמחתם. תמיד השתדל לעזור כמיטב יכולתו הן בדיבור והן בממון, והעידו על כך אנשים רבים שעלו לביתנו בימי השבעה.

כולם הרגישו קירבה מיוחדת אליו וסברו שהם היחידים שזכו ליחס נלבב זה. לכל אחד נתן הרגשה כי הוא חברו הטוב ביותר והוא אכן השתדל להיות. גם בקרב אדמו"רים ורבנים היה אהוב ומקובל, הם הראו לו חיבה יתירה ואף הטריחו עצמם לבוא וליטול חלק בשמחותיו.

ישר – בינו לעצמו – בנושא הכשרות שעליו היה ממונה, לא ויתר על קוצו של יוד גם כאשר עלה הדבר בדמים הרבה. לא נשא פנים לאיש, הצדק והישר היו נר לרגליו. פעל בתקיפות אך במאור פנים, ועל כך העריכו אותו וידעו כי לא יוכלו להוליכו שולל. זכה במשך שנים ארוכות לאמון מלא מכל רבני וראשי המועצה הי"ד. מעודו לא ניצל את מעמדו לצרכיו האישיים ולא קיבל טובות הנאה.

קידש שם-שמים במעשיו בדיבורו ובהופעתו שהיתה ללא רבב.

את מסירותו להוריו אין די מילים לתאר. קיים מצות כבוד אב ואם בכל מאודו ובגופו ממש, כל מעיניו היו נתונים כיצד להיטיב עימם, להנעים להם בכל מצב – ככל שיכל. גם לאחר פטירתם קיים מצווה זו במסירות כמו שנאמר בחז"ל "יש מכבדו לאחר מותו". והרבה לעשות לעילוי נשמתם.

בכל מהלך חייו ובכל מעשיו היה שקול ומיושב. יעידו על כך מסירותו והשקעתו הרבה ביסוד ביתו וחינוך ילדיו. היתה בו תקיפות אך יחד עם זאת רכות. הוא לא התפשר בעניני חינוך כמלא הנימה. מעורב היה בכל עניין גדול כקטן. מסור היה מאוד לילדיו לא חסך מהם דבר אך לעצמו לא דרש כלום. הילדים אהבו והעריצוהו עד למאוד. הם הרגישו קרובים אליו כאל ידיד טוב, אך יחד עם זאת יראו ממנו וכיבדוהו. אהבה ויראה שימשו יחדיו.

ידע והכיר את מכמני החיים ולא נסחף אחריהם. הוא היה "א פארצאטישער איד" – "יהודי אמיתי של פעם".

זכורים לנו במיוחד סעודות שבת וחגים. בזמנים אלו דומה היה כי מופשט הוא מזה העולם. שר היה בערגה ובהתרגשות רבה עד לדמעות, שירות ותשבחות לבורא ית"ש. היה מאריך בסעודות ומתבלם בדברי תורה ומדרשים רבים על פרשת השבוע. בשבתות הקיץ הארוכים שינן עם ילדיו מסכת מוסר פרקי אבות להחדיר בליבם אהבת-תורה, יראת-שמים ודרך-ארץ תוך שילוב דוגמאות מחיי היום-יום, כדי להאהיב עליהם ולעניין אותם בלימוד זה.

בשבת האחרונה לחייו עת נוכח בנעשה בשכונתו, כאב את כאבם של הנושרים אשר מסתובבים חסרי מעש בלילות שבת. כשעה לפני הירצחו דיבר על כך שצריך לאסוף את הבחורים ולעשות להם "עונג שבת" כדי שיחושו את טעמה האמיתי של השבת.

מחשבה טובה אשר לא התממשה כי נגדעה באיבה על ידי מרצח נתעב.

אבא היה עניו, לא רצה שידברו עליו ומעולם לא התבלט. ודאי הוא כי לא לרוחו דברים אלו, אך הם נכתבו למען נזכור, נדע ונלמד ממעשיו וכדי לגלות ולו טפח ממעלותיו הברוכות ומידותיו התרומיות.

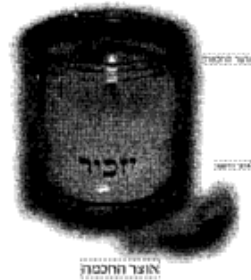
שורשיו העמוקים נטועים בתוך לבנו. ואנו תפילה, כי שום רוחות שבעולם לא יזיזו אותנו מדרכו שהיתה דרך התורה והיראה ולואי ונהיה ראויים לו ונזכה להמשיך לילך בדרכו.

וניקתי דמם לא נקיתי וה' שכן בציון!

ענפיו

אוצר החכמה

הקדוש הילד אברהם בראור הי"ד

אברהם הי"ד נולד בט' בתמוז, ערב שבת-קדש. כבר מילדותו ניחן בחן מיוחד שמח וצוהל. תמיד ראו שמחה על פניו, אף פעם לא היה מתלונן, מסתפק במה שיש לו. היה מעביר על מידותיו, אפילו שילדים היו מציקים לו, אף פעם לא החזיר, לא היכה, אהב את כולם.

במוצאי שבת-קדש אהב תמיד לעזור. בשבת היה עושה תורנות, היה מפנה את השולחן רץ לתהילים ואח"כ לבקשות. היה שר על שולחן שבת פיוטים – שירי שבת.

אנשים ומכרים שבאו לנחם בשבעה, גילו שכשהלך כל בקר למכלת היה עוזר גם לקשישים לקחת מצרכים.

בביהכנ"ס, כשהיה נגמר משהו, הוא היה הולך וקונה וזה בלי שאף אחד ידע.

הייתי שולחת אותו למכלת וכשהיה נשאל לסיבת העיכוב במקום לענות – היה מחייך חיוך גדול וזה היה אומר הכל. הוא היה בעל חסד גדול.

אברהם הי"ד היה פעמיים באומן. פעם ראשונה לפני היותו בן שבע. ופעם שניה שנה לפני פטירתו וזכה להתפלל תיקון הכללי 5 פעמים.

אברהם למד בת"ת "שערי בנימין". שם למד הכל בע"פ. ידע לומר פסוקים מהחומש בע"פ ומהגמרא. בכיתה ז' למד בת"ת "במסילה נעלה", וכשבא רבו יבל"א לנחם אמר שלמרות שהיו לו כאבי ראש חזקים, היה יושב במסירות נפש ולומד.

פעם ראה הרב שלאברהם הי"ד יש כאבי ראש אמר לו: "אברהם, יש לך
 כאבי ראש, אולי תלך הביתה". אברהם ענה לו: "הרב, כדאית היא התורה
 שאני אשב ואלמד ואח"כ אלך הביתה".

שבועיים לפני הפיגוע, הלך לבקר אצל הדודה. שאלה אותו היכן אתה
 רוצה לעשות את הבר-מצוה, האם במקום זה וזה? ענה אברהם: "הבר-מצוה
 שלי תהיה במקום גבוה. הקב"ה יעשה לי בר-מצוה למעלה..."

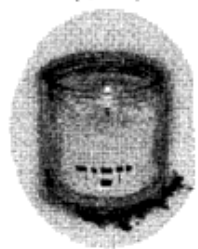
כולנו חיכינו לבר-מצווה שלו, שהיתה אמורה להיות בט' בתמוז בשנה זו
 שנת תשס"ד.

נהרג על קידוש ה' בן י"ב שנה, אחרי שהתפלל במנהרות הכותל מול מקום
 "קדשהקדשים", נהנה מזיו השכינה ומתענג על זיו השכינה הקדושה.

אין לנו אלא רק להתנחם שהוא בע"ה נמצא במקום גבוה. במקום
 שצדיקים גדולים אין להם רשות להתקרב אליהם, אל אברהם וכל יתר
 ההרואים בפיגוע הרצחני שנהרגו על קידוש ד'. יהיו מליצי יושר עלינו
 ויתפללו ויזעקו לפני בורא עולם יושב בשמים, שיחיש את גאולתנו ויאמר
 לצרותינו די, ונזכה לביאת משיח ולתחית המתים.

אמן ואמן!

כותבים ההורים: יוסף ונעמי בר-אור

אוצר החכמה

אוצר החכמה

אוצר החכמה

הקדוש הבחור בנימין ברגמן הי"ד "זאביו קרא לו בנימין"

אוצר החכמה

בנימין ז"ל נולד בליל שבת־קודש פרשת ויצא ז' בכסלו תשמ"ח. כעבור שבוע ביום שבת־קודש פרשת וישלח נכנס בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, וניתן לו ע"י אביו שליט"א השם "בנימין" עפ"י הכתוב באותה פרשה "זאביו קרא לו בנימין" על שם הסבא הגדול הגה"צ ר' יוסף בנימין רובין זצ"ל שהיה מגדולי ירושלים, והיה ידוע כגבאי הצדקה הנאמן של ירושלים בדור הקודם, אשר כל עניי ירושלים, גדוליה וחכמיה נתמכו על ידו.

מידת החסד ומידת טוב־העין עברו כנראה בירושה לבנימין הי"ד. כבר מגיל הינקות ניכרו בו מידות אלו, כשהיה שמח בשמחת חבריו הקטנים במשפחה ובשכונה, כמו בשמחה שלו עצמו. וככל שגדל גדלו עמו מידות טובות אלו והיה מצוין בהן באופן מופלא. מעולם לא ראינו שקינא באחד מחבריו, ומעולם לא ראינו אותו רב עם אחד מחבריו. גם כשהיה מתווכח על איזה דבר ופגעו בו לפעמים, היה מבליג ושותק תמיד.

משום כך היה אהוב על כולם, כל הילדים בשכונה ובמשפחה היו חבריו הטובים, גם כאלו שהיו גדולים או קטנים ממנו בחמש שנים! וכל אחד מחבריו בכיתה הרגיש שבנימין הוא חברו וידידו הטוב ביותר. כי הוא אהב וחיבב באמת את כולם. וכמים הפנים לפנים – החזיקו לו כולם באהבה.

בנימין הי"ד היה מבורך בכשרונות נעלים, אך מעולם לא התבלט ולא התנשא, וניצל תמיד את כשרונותיו להיטיב ולסייע לזולת. היה לו כשרון

מיוחד בציור, בעריכה ובכתיבה. כתב ידו היה נקי ומסודר להפליא, והוא היה משמש ככותב הקבוע של שעורי הרמ"ם. יש ברשותנו כמה כרכים מכל שעורי הרמ"ם בישיבה, שנכתבו על ידו תוך כדי שמיעת השעור, בכתב יד נקי ומסודר, וכמעט בלי שגיאה אחת, וממנו היו כולם מעתיקים ולומדים.

נצטט בזה ממכתב שכתב לו אחד מחבריו ביום כ"ד בתמוז תשס"ג, ארבעה שבועות לפני מותו:

לכבוד אגדה הרכים, הבחור החשוב בנ"אין ברגמן
 כימי התורה לא פסקתי מללמוד אתוך האפרשים
 שנכתבו על ידך והוסיפו לי הרכה, אילולא הם אני יורד
 איך הייתי אסתר, אם יקבלו אותי לישיבה גדולה יהיה
 זה בנאותך.
 הן אפוא ההזדמנות להורות לך על פעלך הגדול
 שאינך לכל מקשה ה' ליצא את אפרשי הש"ס כסדרם.

כן הצטיין בנימין הי"ד במידת האמת. בני הבית כולם אינם זוכרים את בנימין מוציא אי פעם דבר שקר מפיו, גם כשנקלע לנסיון והיה קשה לו לומר האמת, היה שותק, אך לשקר חלילה, לא היה עולה על דעתו.

בנימין הי"ד היה בסך הכל ילד (בן חמש עשרה וחצי היה במותו) אך במידותיו הנעלות ובכשרונותיו הברוכים היה כאחד מיוחד בין גדולים.

עם סיום הלימודים בישיבה הקטנה שע"י כולל שומרי החומות, אירגן בנימין יחד עם חבריו שבת 'התאחדות' לתלמידי כתתו במושב בית חלקיה, שבת התוועדות לרגל הסיום, והכנה לקראת תחילת הלימודים בישיבה הגדולה. היה זה בשבת פרשת עקב, השבת האחרונה לימי חייו.

בנימין הי"ד היה הרוח החיה בכל מהלך הארגון וההכנות לקראת השבת, וכן בכל מהלך התפילות והלימודים – הסעודות וההתוועדויות במשך כל יום השבת. הכל הוא עשה בענוות חן, תוך שימת לב מיוחדת לשיתוף מלא של כל החברים גם החלשים – בכל אירועי השבת, ובלי שום נטיה להתבלט או להתנשא.

לבנימין הי"ד היה גם כשרון מוסיקלי והיה מיטיב לשיר ולנגן. אך הוא היה ביישן מטבעו ועד לאותה שבת מעולם לא ירד לפני התיבה לשמש כש"ץ. משום מה באותה "שבת-סיום", השבת האחרונה לימי חייו, ירד בנימין לראשונה לפני התיבה ושימש כש"ץ בכל תפילות ליל השבת ויומו, כשהוא סותף את חבריו בתפילתו הנלהבת ולחניו הערבים והנעימים. כשסיפר על כך במוצאי שבת לא ידע בעצמו להסביר פשר הדבר, אך כנראה שמזלו חזה והרגיש שאלו הן תפילות השבת האחרונות שלו, ושזוהי השבת האחרונה לימי חייו היפים והנעלים עלי אדמות, טרם עלייתו בסערה לשמי רום לחסות בצל כנפי השכינה – במעלות קדושים וטהורים.

בנימין הי"ד הספיק הרבה בימי חייו הקצרים, ונשמתו הטהורה השלימה, כנראה, את תפקידה בעולם, הוא נסע למנוחות אך אותנו עזב לאנחות. ומוטל עלינו להתחזק וללמוד ממידותיו הטובות והישרות, ובזה ננחתם.

הפיגוע הנורא אירע ביום ג' לסדר ראה, אשר בו נאמר הפסוק "בנים אתם לה' אלוהיכם" ונכון לצטט בזה מדברי האור-החיים על פסוק זה: "נראה שנתכוון לומר שבמיתת איש אין אבידה למת, אלא הרי הוא דומה לאדם ששלח בנו לסחורה לעיר אחרת, ולימים שלח האב אחר בנו, ואין העדר הבן אלא מן המקום שהלך משם אבל על כל פנים ישנו, ואדרבה לטוב לו שחזר הבן אצל אביו שהוא מקור החיים". ע"כ.

עם דברי האור-החיים הקדוש האלו נסיים, ונמליץ בלשון הפסוק בו התחלנו "ואביו קרא לו בנימין" – שאביו שבשמים קרא לו לבנימין שיחזור אליו.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים, וה' יקום דמו ודמי הקדושים והטהורים שנהרגו יחד עמו על קידוש ה', ונזכה לראות בקרוב בשמחה הגדולה עת יקיצו וירגנו שוכני עפר ויקירנו בנימין הי"ד בתוכם.

– הכותב בדמע

בן המשפחה

הקדוש

הרב החסיד ר' שמואל וואלנער זצ"ל הי"ד

הק' ר' שמואל הי"ד נולד בירושלים ביום ז' אדר תשי"א לאביו החסיד המקובל ר' יוסף מאיר זצ"ל, שהי' חסיד נלהב לבית ספינקא ותלמיד מובהק לבעל ה"מנחת אליעזר" ממונקאטש, שאמר עליו פעם, כשר' יוסף מאיר רוקד "הכל יודוך" בנוסח זידיטשוב, רוקדין עמו הפמליא של מעלה.

בשואה האיומה אבד את אשתו וכל משפחתו הי"ד ואחרי המלחמה הגיע לפרעשבורג ושם הקים את ביתו מחדש עם אחותה הצעירה של אשתו בזיוו"ר, בת הרה"ח ר' חיים שלמה סאקס זצ"ל שו"ב בעיר ריבניץ. אח"כ עלה לירושלים עיה"ק ושם נתקרב מאוד אצל גדולי המקובלים בעיה"ק כמו הרה"צ המפורסם רבי אשר זעליג מרגליות זצ"ל והרה"צ רבי חיים יעקב סאפרין זצ"ל מקארנא.

היה מגזע המגיד מזלאטשוב ומהר"ק רבי יצחק איזיק מקאמארנא זיע"א ולמעלה בקודש. פעם אמר עליו הרה"צ רבי חיים יעקב זצ"ל שרק בשביל ר' יוסף מאיר כדאי לי לומר תורה ע"פ קבלה בסעודה שלישית.

בבית זה נתגדל הרה"ח ר' שמואל הי"ד, בו למד תורה ויראת-שמים. בהיותו ילד קטן למד בת"ת "תורה-ויראה" בירושלים ואח"כ המשיך בסאטמאר. כל מחנכיו השתעשעו עמו וכל רואיו הכירו בו כי זרע ברך ה' הוא.

בהיותו ילד היה אביו לוקחו על הכתפיים לשולחנו הטהור של הרה"ק מבעלזא זי"ע והי' לפלא שבמוצאי היוםא דהילולא של הרה"ק מבעלזא נהרג ר' שמואל הי"ד על קדושת השם.

בהיותו בן עשר שנים שלח אותו אביו ללמוד בת"ת סאטמאר ב"ב. כשהגיע לישיבה גדולה מהרי"ט בראשות הגאון הצדיק המפורסם מריסקאווע זצ"ל בעל "אורחות משפטים" ואבדק"ק ייטב לב ד'סאטמאר ב"ב, היה אדוק ומקושר מאוד לרבו הגדול שאהב להשתעשע עמו. שם קנה רוב תורתו ויראתו וכבר אז הצטיין בהתמדת התורה ואהבת התורה שהי' לו שיעורים מיוחדים בבוקר בשעות המוקדמות עד השעות המאוחרות בלילה. במיוחד השתעשע עמו רבו הגאון החסיד ר' יעקב שלום פריינד זצ"ל שהראה לו חיבה יתירה.

למד בהתמדה גדולה וגמר הרבה מסכתות ומקצועות בתורה ובמיוחד ביורה דעה חלק א ואח"כ נבחן אצל רבו הגדול מריסקאווע זצ"ל וקיבל ממנו "היתר הוראה", ומרוב ענותנותו לא דיבר מזה אף פעם ורק במשך השנים מצאו את הספרים שקיבל בתור מתנה וגם את ה"היתר-הוראה".

בשנת תשכ"ט נפטר אביו פתאום, בהיותו בגיל צעיר והשאיר אחריו יתומים קטנים בבית. אז קיבל על עצמו לחתן את כל אחיו ואחיותיו בכדי שלא יהי' שום עול לאמו האלמנה שתחי'.

כשהגיע לפרקו נשא את אשתו הצדקנית שתחי' בתו של הגה"צ ר' אשר קרישבסקי זצ"ל מנקיי הדעת שבירושלים, בנו של הגה"צ המפורסם רבי יוסף קדיש קרישבסקי זצ"ל מגדולי תלמידי החפץ-חיים זצ"ל, מגזע ר' לייב שרה"ס מתלמידי הבעש"ט זי"ע.

מיד אחרי חתונתו קיים הבטחותיו שהבטיח שידאג לאמו שתחי' וידאג לכל צרכיהם ולחתן אותם. אז נכנס לעבוד בחנות "כתר" שברח' מאה שערים בירושלים ביחד עם אחיו הגדול הרה"ח ר' חיים שלמה שליט"א ויחד עבדו כל השנים וחתנו ביחד כל אחיהם היתומים.

מאז, נהיתה החנות למרכז של גמילות חסדים. כל יהודי מצא שם את שלו, כל לב נשבר היה נכנס לחנות לשמוע איזה דבר חיזוק ויצא אדם אחר לגמרי עם חיוך על הפנים. סיפר אחד מהמנחמים ב"שבעה", שהכיר אותו רק מהחנות ואמר שמפעם הראשונה שנכנס לחנות הרגיש שנכנס לחבר ותיק

